

(คำแปล)

แถลงข่าวเรื่องประเทศไทย วันที่ 13 มิถุนายน 2560

สำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติมีความกังวลอย่างมากต่อการดำเนินคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพที่เพิ่มขึ้นอย่างมากในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2557 ตลอดจนการลงโทษที่รุนแรงมากขึ้น ซึ่งรวมการจำคุกผู้กระทำความผิดรายหนึ่งสูงถึง 35 ปีเมื่อวันศุกร์ที่ผ่านมา ทั้งนี้ ศาลทหารไทยตัดสินให้นายวิชัย เทพวงส์ มีความผิดฐาน โปสต์ภาพถ่าย 10 ภาพ วิดีโอและคอมเมนต์ในเฟซบุ๊กซึ่งถือว่าหมิ่นราชวงศ์ วิชัยถูกตัดสินจำคุก 70 ปี แต่ได้รับลดหย่อนโทษกึ่งหนึ่งหลังรับสารภาพ

บทลงโทษนี้ถือว่าหนักที่สุดนับตั้งแต่ศาลเคยตัดสินลงโทษในคดีมาตรา 112 ของประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งรู้จักกันในชื่อกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ บทลงโทษสูงสุดก่อนหน้านี้เกิดขึ้นในปี 2558 หลังศาลทหารจำคุกผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเดียวกัน 3 รายเป็นเวลา 25-30 ปี ความผิดฐานหมิ่นพระบรมเดชานุภาพมีบทลงโทษจำคุก 3-15 ปีต่อแต่ละกรรมที่ถูกกล่าวหาว่าหมิ่นสถาบันกษัตริย์

ในช่วงปี 2554-2556 มีผู้ถูกสอบสวนว่าหมิ่นสถาบันกษัตริย์รวม 119 ราย ทว่าในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี 2557-2559 ปราบกฏตัวเลขดังกล่าวเพิ่มขึ้นมากกว่า 2 เท่า โดยมีจำนวนอย่างน้อยถึง 285 ราย

สถิติของทางการไทยชี้ให้เห็นว่าจำนวนผู้ประสบความสำเร็จในการสู้คดีหมิ่นพระบรมราชานุภาพลดลงอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ ในช่วงปี 2554-2556 ผู้ถูกกล่าวหาคดีหมิ่นฯ ประมาณ 24% สามารถสู้คดีจนสำเร็จ แต่ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ตัวเลขนี้ลดลงเหลือ 10% เท่านั้น ก่อนจะลดเหลือเพียง 4% ปีที่แล้ว

แม้สำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

จะทราบดีว่าประเด็นหมิ่นพระบรมเดชานุภาพในไทยเป็นเรื่องซับซ้อนและอ่อนไหว

แต่ตัวเลขการดำเนินคดีและการที่ศาลยังคงตัดสินลงโทษจำคุกผู้คนต่อเนื่องเป็นเวลาหลายปีเมื่อเทียบกับความผิดที่เกิดขึ้นทำให้เรากังวลอย่างยิ่ง คนทุกคนมีสิทธิแสดงความเห็น โดยเฉพาะในการวิพากษ์บุคคลสาธารณะ

การถูกจำคุกเพียงเพราะคนเหล่านั้นใช้สิทธิแสดงความเห็นของตนจึงถือเป็นการละเมิดมาตรา 19

ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองซึ่งไทยให้ภาคยานุวัติในปี 2539

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติซึ่งพิจารณาการปฏิบัติการตามกติการะหว่างประเทศฉบับดังกล่าวเมื่อเดือนมีนาคม 2560 เห็นว่า ไทยควรทบทวนมาตรา 112

ของประมวลกฎหมายอาญาเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา 19 ของกติการะหว่างประเทศฯ

สำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

รู้สึกกังวลกับการพิจารณาคดีนับตั้งแต่เกิดรัฐประหารในปี 2557 เป็นต้นมา กล่าวคือ

คดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพส่วนใหญ่มีการพิจารณาในศาลทหาร

สาธารณชนไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าฟังการไต่สวน ผู้ถูกกล่าวหาส่วนใหญ่ไม่ได้รับอนุญาตให้ประกันตัว และหลายรายถูกควบคุมตัวเป็นเวลานานก่อนการไต่สวนคดีจะเริ่ม แม้ว่าสำนักงานข้าหลวงใหญ่ฯ

เห็นด้วยกับการตัดสินใจของรัฐบาลในเดือนกันยายน 2559

ที่ยุติการไต่สวนคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพในอนาคตที่จะเกิดขึ้นในศาลทหารก็ตาม

แต่เราขอเรียกร้องอีกครั้งให้ทางการไทยยุติการไต่สวนคดีดังกล่าว

ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาโดยศาลทหารในขณะนี้ทุกคดีโดยให้มีผลย้อนหลัง

สำนักงานข้าหลวงใหญ่ฯ ขอเรียกร้องให้รัฐบาลไทยแก้ไขกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศทันที รวมทั้งขอเรียกร้องให้ไทยทบทวนคดีหมิ่นฯ ทุกคดีที่ฟ้องดำเนินคดีตามมาตรา 112 ของประมวลกฎหมายอาญา

จบ